

1595

dices, & Conservatores, ac exequentores, cujusvis ordinis, status, gradus, & conditionis existentes, & quavis auctoritate, privilegio, indulto, & jurisdictione suffultos, eorumque Curias, & Tribunalia, Ecclesiastica, & secularia, singulis diebus, & horis, præterquam in honorem Dei feriat, omni, & quacumque appellatione remota audien. viden. cognoscen. deciden., ac sine debito terminan. ac debita executioni demandan. & demandari facien. illaque, & earum singulas a quibuscumque Tribunalibus, & Judicibus Ordinariis, & Commissariis, & aliis prædictis, necnon Convertitarum, Neophytorum, Sancti Jacobi Incurabiliū, Consolationis, & aliorum Piorum Locorum, ac Ripæ, & Ripette, Burgi Sancti Petri, Curie Capitoline Almæ Urbis Conservatoribus, Auditore Camere, & Vicario nostro generali in dicta Urbe, & ejus districtu, ac Palatii nostri Apostolici Auditoribus, ac dictæ Urbis Governatore, Senatore, & quibusvis aliis Judicibus, & Conservatoribus, etiam si Judices, & Conservatores, ac Tribunalia hujusmodi familia, aut amplissimum privilegium haberent, in statu, & terminis, in quibus causæ ipsæ reperitur, aut alias quomodolibet, prout ei visum fuerit, avocan. & reassumen. & eis ne sese in causâ, & causis hujusmodi ingerere, aut intromittere, ac partibus, ne coram alio comparere, aut procedere audeant, sub pecuniariis poenis arbitrio suo imponendis, applican. & moderan. inhiben. Et inobedientes, & rebelles poenas prædictas damnabiliter incidisse, & incurrisse, declaran. aggravan. & reaggravan. Ita quod nullo umquam tempore Dominus, seu Collegium hujusmodi, ac personæ prædictæ, nec earum aliqua quavis occasione, vel causâ, aut præensione, seu prætextu ad instantiam quarumvis personarum, Communitatum, Universitatum, Capitulum, & Congregationum, Societatum, & Confraternitatum, secularium, seu cujusvis Ordinis Regularium, nec minus Conventuum, Monasteriorum, Prioratum, Hospitalium, aut Religionum, seu Congregationum, aliarumque Ecclesiarum, & piorum locorum, etiam magis privilegiatorum, & similem, vel ampliorem facultatem habentium, seu quarumvis aliarum personarum Ecclesiasticarum, regularium, vel secularium, dignitatis, & conditionis existen. alibi quam coram suprascripto Rodulpho, & pro tempore Judice eis, ut præfertur, deputato, & seu deputan. trahi, aut vocari, nec molestari, aut conveniri, causæque coram ipso pro tempore introductæ, ab eo avocari, nec illi minusque partibus inhiberi possit.

Facultas procedendi quantumque alterius Judicis inhibitione non attentata.

§.5. Decernentes, & volentes, motu, scientia, & potestate similibus, quod idem Rodulphus, & pro tempore Judex, quacumque reassumptione ab eisdem suprascriptis, & aliis quibuscumque, quomodocumque, & qualitercumque per quoscumque Judices factis, & inhibitione, sub quibusvis

centuris, & poenis emanata non obstan. possit, & valeat, ad ulteriora in causis prædictis, usque ad illarum finalem expeditionem, & executionem absque alicujus poenæ, aut censura incursum, aut spoli, seu attentatorum vitio, procedere, & exequi facere.

§.6. Præsentibus quoque, & desuper conficiendas literas, etiam ex eo quod dicti Governatoris, & aliorum Tribunalium suprascriptorum, Notarii, Montifæ, & alii interesse habent. ad hoc vocati non fuerint, nec præmissis consenserint, aut alias de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio quopiam defectu, nullo umquam tempore argui, notari, vel impugnari, aut alias ad viam juris reduci posse, sed semper validas, & efficaces existere, & quoties revocate, seu reductæ forent, toties in pristinum statum restitutas, & reintegratas existere, neque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus per Nos, vel alios Romanos Pontifices Prædecessores, seu Successores nostros, sub quibuscumque verborum expressionibus, & formis, etiam motu, & scientia similibus pro tempore factis, & faciendis comprehendere, sed semper ab illis, exceptas, & suum plenarium effectum sortiri debere.

§.7. Sicque per quoscumque Judices, & dicti Apostolici Palatii Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere, irritumque, & inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.8. Non obstantibus præmissis, ac quorumcumque Congregationum, Societatum, Confraternitatum, Monasteriorum, Prioratum, Cœnobiatorum, Militiarum, Hospitalium, Conventuum, Religionum, Ordinum, & Ecclesiarum, & aliorum piorum Locorum hujusmodi, necnon dictæ Urbis statutis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis Vicario, Governatori, A.C., Senatori, Conservatoribus, Reformatorebus dictæ Urbis, & aliis quibuscumque Judicibus, & Notariis prædictis, & quibusvis aliis, illis & singulis illorum sub quibuscumque tenoribus, & formis, necnon quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, in genere, vel in specie quomodolibet concessis, etiam si in eis expresse caveatur, quod illis derogari nequeat, nisi derogationes hujusmodi, & causæ in eis forsitan expressæ, specialiter infererentur, ac de consensu Superiorum, Monasteriorum Ordinum, Congregationum, & aliorum Piorum Locorum, aut Judicum, & Notariorum hujusmodi fierent, aut alias factæ derogationes hujusmo-

Clausula hujus concessionis præservativa.

Clausula sublata.

Clausula derogatoria cōtrariarum.

di nemini suffragentur. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat harum serie pari motu specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Et quod prædicta donatio infirmari non debeat, nec minus præsentibus in Camera nostra præsentari, & registrari debeant; non obstantibus Constitutionibus Pii Quarti de registran., quibus quo ad hoc derogamus.

Exemplorum fides.

D. P. An. IV. 24. Octobris.

§.9. Volumus autem, quod earumdem præsentium transumptis, etiam impressis, ac manu unius ex Administratoribus, & Notariis Domus, seu Collegii hujusmodi pro tempore existentium, subscriptis, & sigillo dictæ Domus munitis, eadem prorsus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel offensæ.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris, die 24. Octobris 1595. Pontificatus nostri Anno IV.

CXL

Concessio quorumcumque Privilegorum, & gratiarum Universitati Studii generalis Mexican.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

EX supernæ dispositionis arbitrio Gregi Dominico Præfidentes, inter Curas multiplices, quam ex ministerio nostri Pastoralis officii Nobis incumbere censimus, illam, per quam Universitatum studiorum generalium præsertim in Indiis Occidentalibus canonice erectarum statui, & quieti consulatur, libenter amplectimur, ac ut persona in scientiis, & facultatum diversis generibus invigilantes a Nobis gratias, & favores reportasse letentur, nostri pastoralis officii partes, maxime dum id catholicorum Regum vota exposcant, favorabiliter impendimus.

In Universitate Mexicana nonnulli gradus, Laureæque susceperant.

* Sic.

§. 1. Exponi siquidem Nobis nuper fecit charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, quod jam a pluribus annis in Civitate Mexican. novæ Hispaniæ in Indiis Occidentalibus una Studii generalis Universitas, in qua Theologia, & * Doctorum, ac forsitan aliarum facultatum, & scientiarum lectiones habentur de consensu præfati Philippi Regis, qui earum partium etiam Dominus temporalis existit, introducta, ac usu recepta existit, pluresque scholares, absoluto ibidem Studiorum suorum cursu, alii quidem Magistri

Bull. Rom. Tom. V. Par. II.

in Theologia, alii vero Doctoratus in Decretis, ac Licentiatum, & forsitan alios gradus a Lectore, & professoribus ejusdem Universitatis pro tempore existentibus, & forsitan aliis bona fide susceperunt, eisque ita susceptis, & eorum privilegiis usi fuerunt. Et sicut eadem expositio subjungebat, ut * si gradus suscepti, & imposterum ibidem suscipiendi, atque adeo universum Studii generalis hujusmodi exercitium, cum majori Dei gloria, & ejus Sanctæ fidei exaltatione deinceps procedatur idem Philippus Rex pia meditatione ductus, & jam experientia comprobatum habens quantum universæ Republicæ Christianæ, præsertim apud illos novos fidei Catholice Cultores talis Universitas in dicta Civitate, quæ admodum insignis, & frequens existit, utilitatis afferat, plurimum cupit dictæ Universitati per Nos, ut infra indulgeri.

Hæc autem Universitas Propagandæ Fidei Catholice nonnihil conferebat.

* Sic.

§. 2. Nos igitur consideratione præfati Philippi Regis super hoc humiliter supplicantis, dictæ Universitati, illiusque Rectoribus, professoribus, & scholaribus etiam jam graduatis, ac nunc, & pro tempore existentibus, quod omnes, & singuli Magisterii in Theologia, ac Doctoratus in Decretis, vel aliis facultatibus, seu alios gradus hæcenus susceperunt, eisdem gradibus, eorumque privilegiis, facultatibus, & prærogativis uti; nec non quod deinceps Rector, & seu alii Doctores, Lectores, & Professores ejusdem Universitatis præsentibus, & futuri, Magisterii, Doctoratus, & Licentiatum, ac Baccalaureatus, aliosque gradus, tam in præfatis, quam etiam philosophiæ, & Juris Civilis, aliisque facultatibus atque scientiis scholaribus ipsis suis loco, & tempore, ac cum insignibus solitis, prævio diligenti, ac rigoroso examine, ac servatis servandis conferre; ipsique scholares illos, & alios actus suscipere, & exercere, ac tam ipsi, quam Doctores, & professores, ipsaque tota Universitas, & Studium generale ejusdem Civitatis omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, facultatibus, prærogativis, indultis, favoribus, & gratis quibus Salamantini, & Compostellaten. aliaque Studiorum generalium Universitates Regiorum Hispaniarum, ac Civitatis Lime in Indiis del Perù de jure, usu, consuetudine, vel privilegio, & alias quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, pariformiter, & æque principaliter, ac absque ulla prorsus differentia uti, frui, potiri, & gaudere, ipsamque Universitatem Studii generalis Civitatis Mexican. instar, & secundum Statuta, consuetudines, privilegia, & facultates Salamantini, & Compostellaten., ac Liman., aliarumque hujusmodi Universitatum regere, exercere, & administrare libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica tenore præsentium, concedimus, & indulgemus, ac licentiam, & facultatem impertimur.

Clemens gradus collatos ratos habet, & huic Universitati ceterarum similibus Privilegia concedit.

§. 3. Neque Doctores, professores, & scholares jam, ut præfertur, & deinceps graduandos, aliosque Officiales, & Mi-

Clausula.

L

& Mi-

& Ministros ejusdem Universitatis Mexi-
can. ab aliquo molestari, perturbari, inquietari,
vel impediri posse; Sicque per quos-
cumque Judices Ecclesiasticos, & seculares
sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter ju-
dicandi, definiendi, & interpretandi facul-
tate, & auctoritate, ubique judicari, defini-
ri, decidi, ac interpretari debere, nec non si
secus super his a quoquam quavis auctori-
tate scienter, vel ignoranter contigerit at-
tentari, irritum, & inane decernimus.

Derogatio
contrariorum.

§. 4. Non obstantibus præmissis, ac qui-
busvis Constitutionibus, & ordinationibus
Apostolicis, nec non Cancellariæ Apostoli-
cæ Regulis etiam de gratis ad instar non
concedendis, nec non Statutis, legibus, &
consuetudinibus quarumcumque Civita-
tum, & Locorum, privilegiis quoque, In-
dultis, & literis Apostolicis, sub quibuscum-
que tenoribus, & verborum formis, ac li-
teris in contrarium forsitan quomodolibet
concessis, approbatis, & innovatis: quibus
omnibus, etiam si de illis specialis, specifica
&c. foret, eorum tenores, ac si de verbo
ad verbum nil penitus omisso infererentur,
præsentibus pro expressis habentes, illis alias
in suo robore permanens, hac vice dumtaxat,
& specialiter, & expresse derogamus,
cæterisque contrariis quibuscumque. Nulli
&c. incursum.

Dat. die 7.
Octobris 1595.
An.IV.

Datum Tusculi Anno Incarnationis
Dominicæ 1595., Nonis Octobris Pontifi-
catus nostri Anno quarto.

CXII.

Approbatio Indicii librorum prohibitorum
a Pio IV. jam confirmati, & nuper sup-
pleti: Et facultas Cardinalium Congre-
gationis super Indice, decidendi Dubia
desuper emergentia, cum innovatione
aliorum indultorum eis competentium.

*Hunc Indicem habes in fine Concilii Triden-
tini, & supplementum habes in liberculo,
paucos ante annos nostris typis vulgato.
Ejus autem approbationem lege in Pii IV.
Constit. XCL. quæ incipit Dominici Tom. IV.
Par. II. fol. 174.*

Super hoc Indice, Congregationem Cardi-
nalem instituit Sixtus V. cum amplissi-
mis facultatibus, ut in ejus Const. CXVII.
Immensa. Tom. IV. Par. IV. fol. 392.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

Sacro sanctum catholica fidei depositum,
sine qua Deo placere, aut æternam sa-
lutem consequi nemini licet, ut saluum in
Ecclesia Dei perpetuo conservaretur, poste-
riusque inviolatum traderetur, pastoralis Ro-
manor. Pontificum vigilantia, summo sem-
per studio, & contentione laboravit. Ip-
si enim a Christo Domino, hujus tam-
preziosi depositi auctore, & illud fideliter
custodiendi, & bonum semen patris fami-

utiliter ceptum, & a multis diu desidera-
tum erat, hoc tempore omnino perficien-
dum, atque in lucem edendum duximus.
Venerabili igitur fratri nostro Marco An-
tonio Episc. Prænestino de Columna, & di-
lectis filiis nostris Augustino S. Marci de
Verona, Simeoni S. Anastasie de Terra-
nova, Hieronymo S. Mariæ super Miner-
vam Afulano, Federico S. Mariæ Ange-
lorum in Thermis Borromæo, Francisco
S. Mariæ Transpontinæ Toletio, titulum
Presbyteris, necnon Ascanio S. Mariæ in
Cosmedin. Columna Diacono Cardinalibus,
super hujusmodi Indice per nos deputatis,
aliisque piis, & eruditis viris in consilium
adhibitis, ea omnia, ac singula, quæ a
Sixto V. ut supra diximus, instituta erant,
diligenter examinanda commisimus, qua-
cum magno studio visa, ac Deo favente,
demum absoluta fuerunt.

Et modo ap-
probat.

§. 4. Nos tam eandem Pii Prædecesso-
ris Constitutionem, & Indicem, ac Regulas,
quorum omnium tenores haberi volumus
pro expressis, quam hæc ipsa illis addita,
prout inferius descripta sunt, omnia, & sin-
gula, auctoritate Apostolica, tenore præ-
sentium approbamus, & præsentis scripti
patrocinio communimus, atque ab omni-
bus, tam Universitatibus, quam singulari-
bus personis ubique locorum existentibus,
sub eisdem poenis in dicta Pii Constitutio-
ne contentis observari præcipimus, &
mandamus. Quo autem facilius negotium,
tum prohibitionis, tum expurgationis, &
impressionis librorum peragatur, eas omnes
facultates, privilegia, & Indulta, quæ rec-
mem. Pius V. Magistro Sacri Palatii pri-
mum, deinde Gregorius XIII., & Sixtus V.
Cardinalibus Congregationis prædictæ con-
cesserunt, quorum tenores hic volumus
haberi pro expressis, confirmamus, & qua-
tenus opus est, innovamus, in his omnibus,
quæ additis in hoc Indice non adversantur.

Dubia super
eo emergen-
tia, decisio-
ni Congregatio-
nis remittit.

§. 5. Volumusque propterea, ac decer-
nimus, ut siquæ in posterum dubitationes,
aut controversiæ circa ipsum Indicem, il-
liusque Regulas, aliaque illis addita emer-
serint, ad Congregationem prædictorum
Cardinalium, seu aliorum, qui pro tempore
super Indice hujusmodi deputati fuerint, re-
ferantur, & ex sententia eorumdem Cardi-
nalem, Nobis, aut Successoribus nostris, si
rei gravitas id postulerit, consultis, de-
clarentur, & decidantur, quorum auctori-
tatem tum permittendis, tum prohibendis,
expurgandis, & imprimendis libris, aliisque
ad eam rem pertinentibus explicandis, vo-
lumus esse præcipuam, atque ita mandamus
ab omnibus Venerabilibus Fratibus nostris
Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis,
aliisque locorum Ordinariis, & dilectis fi-
liis Inquisitoribus, Universitatibus, Magi-
stris, Doctoribus, Bibliopollis, Impresori-
bus, Mercatoribus, Gabellariis, cæterisque
omnibus cujuscumque gradus, ordinis, aut
dignitatis, tam Ecclesiasticis secularibus,
vel regularibus, quam Laicis quocumque
honore, vel dignitate præditis, inviolabili-
ter observari.

Bull. Rom. Tom. V. Par. II.

§. 6. Non obstant. Apostolicis, ac in
universalibus, provincialibus, & sinodalibus
Conciliis editis generalibus, vel specialibus
constitutionibus, & ordinationibus, ac qui-
busvis statutis, & consuetudinibus, etiam
juramento, confirmatione Apostolica, vel
quavis firmitate alia roboratis, privilegiis
quoque, Indultis, & literis Apost. sub qui-
buscumque tenoribus, & formis in contra-
rium præmissorum concessis, confirmatis,
approbatis, & innovatis. Quibus omnibus,
& singulis etiam pro illorum sufficienti
derogatione de illis, eorumque totis teno-
ribus specialis, specifica, & ad verbum in-
serta mentio habenda esset, tenores hujus-
modi præsentibus pro expressis habentes,
hac vice dumtaxat specialiter, & expresse
derogamus, cæterisque contrariis quibus-
cumque.

Contrariis
derogat.

§. 7. Decernentes eandem præsen-
tium exemplis, etiam impressis, Notarii pu-
blici manu subscriptis, & sigillo Prælati
alicujus Ecclesiastici obsignatis, eandem
haberi fidem, quæ haberetur ipsis præsen-
tibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Exemplis cre-
di mandat.

Dat. Tusculi, sub Annulo Piscatoris,
die 17. Octob. 1595. Pontificatus nostri
Anno quarto.

D. P. An. IV.
17. Octobris.

CXIII.

Commissio Nuncio Hispaniarum, ut si con-
cordiam inter Regem Catholicum, ac Ar-
chiepiscopum, & Ecclesiasticos Civitatis,
& Diocesis Castaragustan. initam super
Primitiis, & Decimis, quarum excre-
scentia ob irrigationem Fluminis a clar.
mem. Carolo V. Imperatore factam,
eidem Regi ex concessione Apostolica de-
betur, eidem Archiepiscopo, & Eccle-
siasticis utilem esse comperit, Apo-
stolica auctoritate confirmet.

Ex Regest. in
Secret. Arcu.

*Dilecto filio Nostro, & Apostolicæ Sedis
in Regnis Hispaniarum Nuncio.*

CLEMENS PAPA VIII.

*Dilecte fili salutem, & Apostolicam
benedictionem.*

§. 1. **E**xponi Nobis nuper fecerunt
charissimus in Christo filius
noster Philippus Hispaniarum Rex Catho-
licus, ac Ven. Frater Archiepiscopus Casta-
ragustan., alique in infra scripta concordia
interesse habentes, quod alias scilicet. Cle-
menti VII. & Paulo III. & successively Ju-
lio etiam III. Romanis Pontificibus præde-
cessoribus nostris pro parte clar. mem. Ca-
roli V. Romanorum Imperatoris, qui etiam
Aragonum, & Navarra Rex Catholicus
erat, exposito, quod provide considerans
propter penuriam Aquarum, & quæ exinde
causabatur sterilitas Terrarum Aragonum,
& certæ partis Navarra Regorum habita-
toribus ipsius Regni Aragonum in eorum
alimentis, & aliis rebus humanæ vitæ ne-
cessariis, & aliis rebus humanæ vitæ ne-

Faciliter.

Concilium
Tridentinum
hunc Indicem
conferit, &
Pio IV. illius
approbatione
remittit, ut le-
gatur in fine
dicti Concilii.

Pius IV. ap-
probat.

Sixtus V. ali-
os libros addi
jussit, sed re-
infecta obiit,
& iste Pontif.
perfect.

cessariis maximam pati aegritatem, & tanquam optimus subditorum suorum Protector, aegritati hujusmodi providere volens, ex duobus insignibus Fluminibus, Ibero videlicet, & Xalone per dictum Regnum Aragonum decurrentibus, Aquas pro dictis Terris irrigandis deduci mandaverat, & cum ex praemissis, tam propter alveorum, distorum Fluminum asperitatem, quam longitudinem fovearum, & rivulorum pro decursibus Aquarum, magne admodum expensae necessariae essent, & ad eas subleandas Sedis Apostolicae auxilium, & auctoritas, prout in similibus fieri consueverat, plurimum requirerentur, ipse Clemens, Paulus, & Julius praedecessores ad ipsius Caroli Imperatoris, & Regis supplicationem per diversas eorum literas certis viris probis in partibus illis, & eorum cuilibet successive dederunt in mandatis, ut habita per eos, seu eorum alterum diligenti informatione, quantum quolibet anno a tunc proxime praeteritis tribus annis, fertili cum sterili compensato, pro Decimis, & Primitiis ex fructibus in Terris distorum Regnorum collectis Ecclesiis, Monasteriis, & aliis piis locis, aut illarum, seu illorum Rectoribus, vel Beneficiatis Casaraugustan., & Tirafonen. Civitatum, & Dioecesium persolutum fuisset, illisque perpetuis futuris temporibus singulis annis persolutis, augmentum Decimarum, & Primitiarum, quod tam ex fructuum superexerescencia propter Terrarum irrigationem hujusmodi, quam ex Novalibus, quae ex derivatione, & irrigatione aquarum hujusmodi provenirent, aut propterea ad culturam, & frugem pinguiorem redigerentur, pro tempore fierent, eidem Carolo Imperatori, & Regi, illiusque in dicto Regno Aragonum Successoribus, cum primum aqua Fluminis hujusmodi per foveas, sive rivulos ad terras irrigandas perducerentur, licet ad finem perducta non forent, etiam annis singulis persolvendum esse decernerent, prout in singulis literis praedictis plenius continetur.

Causa ineundi Concordia.

§. 2. Cum autem, sicuti eadem expositio subiungebat, informatio a principio, quantum quolibet anno a tunc proxime praeteritis tribus annis, fertili cum sterili compensatis, pro Decimis, & Primitiis praedictis Ecclesiis, Monasteriis, & piis locis persolutum fuisset juxta earundem literarum formam, facta non fuerit, sed postquam aqua pro irrigandis Terris hujusmodi per foveas, & rivulos cum magnis expensis dictus Carolus Imperator, & Rex deduci fecisset, & exinde habitatoribus earundem partium utilitas, & commoda non parva provenissent; superexerescencia Decimarum, & Primitiarum, & Novalium Carolo Imperatori, & Regi, ac successive eidem Philippo Regi ejus Successori non juxta literarum praedictarum formam, sed juxta extimationem, quantum singulis annis Decimae, & Primitiae, habita ratione pluviarum, propter hujusmodi irrigationes excreverint, facta fuit: & quia forma hujusmodi valde incommoda, & dispendiosa, ac praeter for-

mam praedictarum literarum Apostolicarum existit ob non factam, ut praefertur, a principio Ecclesiis, Monasteriis, & aliis locis praedictis assignationem, juxta earundem literarum Apostolicarum formam. Quibus omnibus per Philippum Regem, & Archiepiscopum Casaraugustan., ac interesse habentes mature consideratis, auditaque peritorum in praemissis sententia, ac habita ratione, quantum annuatim, dicta posteriori forma per eos, ut praefertur, servata, Ecclesiis, Monasteriis, & locis praedictis obvenit ab anno 1547. ad annum 1593., a quo tempore Terra infra scriptorum locorum irrigantur, ut ex processibus apparet, eorundem peritorum adhibito consilio, omnibusque rite, & recte, ac mature examinatis inter Philippum Regem, ac dictum Archiepiscopum, & alios interesse habentes ad hujusmodi verbo, vel in scriptis eventum, fuit concordiam, videlicet: quod Ecclesiis, Monasteriis, & aliis Beneficiatis hujusmodi semel assignetur id, quod habere, & consequi debent, non autem ad arbitrium, & prout unoquoque anno pluit, & aliter Campi irrigantur, sed inde Banuel, videlicet quinque ex sex, & inde Cortes, duae ex tribus, nec non inde Mollene, tres ex quinque partibus ipsi Philippo Regi, reliquae vero partes Ordinario, & aliis interesse habentibus, ac inde Galluc locis, seu Oppidis Casaraugustan: Dioecesis, medietas Philippo Regi, aliaque medietas fructuum decimalium, & primitiarum Terrarum ab antiquo colitolarum eidem Ordinario, & interesse habentibus praedictis darentur, salvis in reliquis Juribus dicti Philippi Regis super Decimis, & Primitiis dictarum Terrarum, quae ab Anno 1547. cultae fuerunt, & denuo coluntur, & irrigantur, & antea non colebantur, quae omnes ad eundem Philippum Regem spectent; Quod vero a Rivulo, seu fovea Zequie irrigari non possunt, omnes ad eundem Ordinarium, & interesse habentes spectent, nec sub aliqua divisione comprehendantur: haec tamen Concordia intelligi debeat, & duret, quatenus terra irrigentur, aut ad hoc aqua detur, ac donec fovea, seu rivulus Zequie hujusmodi in totum perficiatur, itaut termini, seu Territoria Casaraugustan., & planities de Fuentes illo irrigentur, & alias, ac aliter, prout in dicta Concordia, & Scripturis desuper confectis plenius continetur.

Concordia.

Commissio de qua in Rubrica.

§. 3. Cumque praemissa in earundem partium, & praesertim Ecclesiarum majorem commodum, & utilitatem cedere dicantur, & tam dictus Philippus Rex, quam Archiepiscopus Casaraugustan., & alii interesse habentes, cuperent Concordiam hujusmodi pro illius observatione, & sustentatione firmiori Nostro, & Sedis Apostolicae patrocinio roborari; Nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque hujusmodi supplicationibus inclinati, ac singularum praedecessorum, & aliarum literarum tenores, & inde sequuta, pro expressis habentes, Frat-

ternitati

ternitati tuae praesentes committimus, & mandamus, quatenus consideratis per te, vel alium, seu alios, quos ad id idoneos duxeris deputan. considerandis, si Concordiam hujusmodi in eisdem Archiepiscopi, & interesse habentium commodum esse repereris, eam, prout facta est, auctoritate Nostra confirmes, & approbes, nec non omnes, & singulos tam Juris, quam facti, & quoscumque alios defectus, si qui tam in Concordia, quam, aliis praemissis, & inde sequentibus quomodolibet intervenerunt, suppleas, illique perpetuae firmitatis robur adjicias, ac eam ab omnibus interesse habentibus, etiam sub Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis inviolabiliter observari cures, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio contrariorum

Dat. die 6. Novem. 1595. Ann. IV.

Ex Regest. in Secret. Breve.

§. 4. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non Statutis, legibus, & consuetudinibus, ac praedictis, & aliis literis Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 6. Novembris 1595. Pontificatus Nostri Anno quarto.

CXIV.

Statuitur, quod Causae Mercatorum Universitatis Anconitanae, qui merces suas, tam ad grossum, ut vocant, quam minutim vendunt, desinantur per Consules Mercatorum dictae Universitatis.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Papa desiderium commercium in Anconitana Urbe restituendi.

Ideico Causas mercatorum occasione motas a Consulibus definiti fuerat anno superiori.

Inter cetera cordis nostri desiderabilia illud maxime cordi Nobis haeret, ut commercia Mercatorum in Civitate nostra Anconitana, quae a nonnullis annis citra restricta non modicum fuisse videntur, iterum nostris praesertim temporibus restituantur, & floreat.

§. 1. Ideico superiori anno per nostras literas octavo idus Martii Pontificatus nostri anno tertio datas diversa Privilegia, Immunitates, & salvos conductus Mercatoribus Anconam venientibus, & ibi commorantibus concessimus, prout in ipsis literis, quarum tenorem praesentibus pro expresso haberi volumus, plenius continetur; Inter cetera vero illud curavimus, ne Mercatores, ac personae quaecumque ad Portum Anconitan. confluentes, vel inibi commorantes litium dispendiis, atque incommodis ab hujusmodi commercio distrahentur, & ut eorum controversiae, & lites quam citissime, & minimo dispendio terminarentur, statuimus, ut quot annis ex numero Mercatorum inibi commorantium, res Consules eligerentur, unus nimirum ex Florentina, alius vero per ultramarinos, & tertius ex alia quavis Natione arbitrio Universitatis Mercatorum in praedicta Ci-

vitae degentium, quorum, vel de eorum ex eis conjunctim procedentium iudicio, Causae omnes inter Mercatores invicem, seu inter illos, & alias personas, aut etiam inter alios quoscumque occasione mercatura quomodolibet motae, & movendae summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura Judicii, sola facti veritate inspecta cognoscerentur, audirentur, & deciderentur; Consules vero praedicti Assessorem aliquem Jurisperitum suo arbitrio assumerent, cujus voto in ejusmodi Causis definiendis uti possent. Quodque si res, de quibus agetur, valorem quadraginta scutorum non excederent, a Sententiis, vel decretis vim definitivae habentibus eorundem Consulum non liceret provocare; Sin autem praedictam summam excederent, non ad alium Judicem fas esset appellare, quam ad septem, vel octo Mercatores forte extrahendos, qui hujusmodi Causas appellationum, etiam summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura Judicii sola facti veritate inspecta terminarent, nec ulterius, quam semel tantum ulla appellatio daretur.

Nonnullis tamen eorum iudicium effugentibus.

§. 2. Cum autem, sicut nuper accepimus, nonnulli particulares, sive pro eorum proprio interesse, ut Mercatores litium aufractibus defatigati, eorum credita, & Jura deferere cogantur, sive alias ob causas iudicium Consulum, & iudicium appellationum praedictorum effugere, ac lites in longum protrahere fatigantes, in dubium revocare curent, veros Mercatores Matriculatos juxta Capitula per dilectos filios Nostros, & S. R. E. Camerarium, ac Thesaurarium Generalem edita ratione mercium, quas in dicta Civitate minutim vendunt, tam in vim Instrumentorum in forma Camerae celebratorum, quam vigore partitarum Librorum Mercantiliam, aut quarumcumque aliarum Scripturarum, coram dictis Mercatorum Consulibus Debitores convenire, neque vicissim conveniri posse, & super his per diversas Inhibitiones a Tribunalibus, sive Venerabilis Fratris Episcopi, sive dilecti filii Gubernatoris Anconitan. obtentas iudicium, & jurisdictionem dictorum Consulum, & iudicium appellationum impediunt, & perturbant, ex quibus Commercio Mercatorum hujusmodi non modicum affertur praedictum.

Clemens illorum auctoritatem ampliat, prout in Rubrica.

§. 3. Nos itaque in praemissis, ut par est, opportune providere, ac literas nostras praedictas effectum omnino sortiri volentes Motu proprio, non ad alicujus Nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex certa scientia, meraque deliberatione Nostra, literas praedictas innovantes, & contentas in illis observari debere decernentes, auctoritate Apostolica tenore praesentium decernimus, & declaramus, non solum eos Mercatores, qui merces suas, ut vocant ad grossum, sed etiam Mercatores ipsos in Universitate Anconitan. Matriculatos etiam qui fundacos, & Apothecas habent, & exercent, ratione Mercium suarum etiam quae minutim, & dietim venduntur, quoscum-

que eorum Debitores etiam Cives Anconitanos, & quantumcumque privilegiatos, & exemptos, tam vigore Instrumentorum, quam parritarum Librorum Mercantiliu hujusmodi, aliarumque quarumcumque Scripturarum coram dictis Consulibus, & Judicibus appellationum respective convenire, & vicissim coram eisdem ipsos Mercatores conveniri debere, ipsosque Consules, & Judices appellationum juxta predictarum nostrarum literarum tenorem, causas quascumque ratione mercium hujusmodi, tam que ad grossum, quam que ad minutum venduntur, privative quoad alios quoscumque Iudices, & Tribunalia, etiam Episcopi, & Gubernatoris predictorum, ac Gubernatoris etiam Provincia Nostrae Marchiae Anconitanæ, ac Tribunalis Rotæ Marceraten., nec non etiam quoad Rotæ Auditores, nec non S. R. E. Camerarium, ac Thesaurarium Generalem, & Cameram Apostolicam decidere, & terminare posse, & debere.

Clausula.

§. 4. Sicque per predictos, & alios Judices Ordinarios, & Delegatos quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Tahibet quibuscumque Judicibus quominus in hujusmodi causis se ingerant

§. 5. Inhibentes nihilominus eisdem Episcopis, & Gubernatoribus, Auditoribus, Camerario, Thesaurario, & Camera Apostolica Præfidentibus, & Clericis, aliisque Judicibus quibuscumque sub indignationis nostre, ac sub excommunicationis late sententiæ eo ipso incurren. ac alijs arbitrio Nostro pœnis, ne de cetero in hujusmodi causis se quoquo modo intromittere, neve inhibitiones, aut significationes, vel non gravetur super hujusmodi causis concedere, vel alias quomodocumque Judicium, & Jurisdictionem dictorum Consulium impedire, vel retardare audeant, seu præsumant; & si contra præmissa aliquo modo per eos fieri contingat, irritum, & inane, ac nullius roboris, vel momenti fore sciant;

Et facultatem Consulibus predictis concedit procedendi.

§. 6. Ipsis vero Consulibus, ac predictis Judicibus appellationum hujusmodi nunc, & pro tempore existentibus, ut in causis hujusmodi quibuscumque Inhibitionibus, aut alijs impedimentis Judicium, & Tribunalium hujusmodi concessis, & concedendis minime attentis, nec obstantibus, & absque incursu censurarum, & pœnarum in eis appositarum procedere, & terminare, utque quoscumque tam Actores, quam Reos ad alios Judices, vel Tribunalia predictos recurrentes per pecuniarias, ac alias eorum arbitrio imponendas, & applicandas pœnas ad eorum Judicium trahere valeant, concedimus, & indulgemus.

Quibuscumque in contrarium non obstantibus.

§. 7. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Civitatis Anconitanæ, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & Consuetudinibus,

privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis ipsi Civitati, ejusque Civibus, & Incolis in contrarium præmissorum quomodocumque concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & ad verbum, non autem per clausulas generales item importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, vel aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si ad verbum inferrentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ac omnibus illis, quæ in predictis literis volumus non obstante, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 30. Novembris 1595. Pontificatus Nostri Anno quarto.

Dat. die 30. Novem. 1595. Ann. IV.

CXV.

Quod in crimine Assassini contra personas Ecclesiasticas, declaratio spectet ad Judicem Ecclesiasticum, & contra Milites, aliasque personas Conventus, & Hospitalis S. Joanni Hierosolymitani pertineat ad eorum Superiores, adjuncto Episcopo loci, antequam Judices seculares aliquam declaratoriam desuper ferant, vel ad pœnarum executionem deveniant.

Cetera de hac Militia vide in Constitut. XV. Anasl. IV. Christianæ. Tom. II. fol. 346.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. **A** Equa, & circumspècta Romani Pontificis providentia, inter cætera, que ei divinitus incumbunt onera, illud etiam sollicite prospicere, & cavere debet, ne Sæculares Judices in personas Ecclesiasticas, & præsertim Hospitalis S. Jo: Hierosolymitani, pro fidei Catholice adversus Christiani nominis hostes defensione assidue laborantes, sub prætextu criminis Assassini, ultra quam deceat, manus extendant.

Ne Judices seculares in personas Ecclesiasticas, ultra quam deceat manus extendant.

§. 2. Propterea Nos pro Pastoralis Officii nostri munere, his malis, atque incommodis, quæ de cetero evenire possent, opportuna ratione obviare volentes, & ut Milites Religiosi, ac personæ Hospitalis predicti, in suis Immunitatibus, & privilegijs, ut par est, conserventur illæsi, Motu proprio non ad ipsius Religionis, aut alicujus pro ea nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex certa scientia, & de Apostolica potestatis plenitudine,

Utque Milites Religiosi suis privilegijs perfruantur.

§. 3. Hac nostra perpetuis futuris temporibus valitura Constitutione decernimus, declarationem criminis Assassini ad Judicem Ecclesiasticum omnino pertinere.

Decernit declarationem criminis Assassini ad Judicem Ecclesiasticum pertinere.

§. 4. Ideoque omnibus, & singulis quarumcumque Civitatum, Provinciarum, Terrarum,

Et quoad hos milites spectantur.

re ad eorū Superiores adjuncto loci Episcopo.

rarum, Regnorum, & Dominiorum Curis, Tribunalibus, Magistratibus, nec non Gubernatoribus, Potestatibus, Officialibus, & Ministris, cæterisque personis quacumque etiam Regali, Imperiali, & alia auctoritate, & potestate fungentibus, & functionis auctoritate Apostolica tenore præsentium districtè prohibemus, atque interdici-mus, ne sub excommunicationis majoris late sententiæ, a qua non nisi a Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo constituti absolvi queant, aliisque pœnis nostro, & Successorum nostrorum pro tempore existentium arbitrio infligendis, & per quemcumque eorum ipso facto, & ipso jure sine aliqua declaratione incurrendis, audeant, vel quoquo modo præsumant, ex nunc de cetero in perpetuum contra aliquos dicti Hospitalis Fratres, Milites, ac Religiosos, donatos, familiares, servitores, nec non Presbyteros Sæculares eorum Ecclesijs inservientes, dum eis inserviunt, & alias qualvis personas dicti Hospitalis, declaratoriam aliquam sententiam ferre, quod assassini crimem commiserint, neque ad pœnarum executionem devenire nisi prius per Superiores eorum, adjuncto sibi loci Episcopo, declaratum fuerit, eos tale assassinium commisisse, non obstante quavis etiam antiquissima, & immemorabili consuetudine in contrarium forsân quomodolibet vigente.

Clausula sublata.

§. 5. Decernentes quoque sic in præmissis omnibus per quoscumque Judices, & Commissarios Ecclesiasticos, & Sæculares, quavis etiam Imperiali, Regia, Ducali, aut alia auctoritate, & potestate fungentes, & futuros, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

§. 6. Non obstantibus præmissis, ac quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis etiam in corpore juris clausis, nec non statutis, legibus, & consuetudinibus, privilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, quibuscumque hujusmodi Curis, Tribunalibus, Magistratibus, & alijs supra dictis, eorumque Judicibus, ac alijs Superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque clausulis, & decretis in contrarium forsân quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & individua mentio faciendâ esset, illarum hujusmodi tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanfuris, latissime hac vice specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Transumptum fidei.

§. 7. Volumus autem, quod præsentium transumptis etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsen-

tibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostense.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Anno Piscatoris die 18. Decembris 1595. Pontificatus nostri Anno IV.

D. P. An. IV. 18. Decembr.

CXVI.

Unio Nationis Ruthenæ cum Ecclesia Romana. Ex Regest. in Sec. Brev. (a)

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Magnus Dominus, & laudabilis nimis in Civitate Dei nostri in monte sancto ejus, Civitas Dei supra montem posita, quæ abscondi non potest, in qua gloriosa, & admiranda operatur Deus, & ipse fundavit eam Altissimus, Sancta est Ecclesia una Catholica, & Apostolica, ædificata a Christo Domino supra Beatissimum Apostolorum Principem Petrum, qui est fundamentum Ecclesiæ, quod positum est a summo architecto Christo Jesu, qui cum sit primum fundamentum, & Lapis electus, & angularis, qui portat, & sustentat omnia verbo virtutis suæ, idem ipse qui vocat ea, quæ non sunt, tanquam ea quæ sunt, & qui dixit, & facta sunt, Simonem Jonæ filium hominem mortalem, & natura sua imbecillum singularis gratiæ privilegio Cepham vocavit, hoc est Petrum, eique tantam firmitatem, & soliditatem dedit, ut esset petra immobilis, supra quam ædificavit Sanctam Civitatem suam, quæ est Ecclesia Dei viventis, eademque per legitimam Summorum Romanorum Pontificum successionem, in quibus Beati Petri auctoritas nunquam deficit, ædificat autem usque in finem sæculorum. Itaque per omnes etates, & tempora ad hanc petram Fidei, Spiritu Sancto auctore, confluent gentes, & in hanc Deo dilectam Civitatem per salutaris Baptismi januam introducuntur nationes, & populi multi. Sepe etiam, qui fallacis hominum, & Diaboli insidijs seducti per devia aberrantes, & perniciosa schismata sectati infererunt se doloribus multis, & ab hac Sancta Civitate discesserunt, iidem Divina misericordiæ abundantia per resipiscentiam, conversionem, & penitentiam tamquam ex fluctibus emergunt, & erroribus, ac schismatibus damnatis, & repudiatis iterum in hanc sanctam Civitatem a Summo Romano

Procerum.

(a) Hæc Bulla legitur etiam in Bullario edito ad usum Sacre Congregationis de Propaganda Fide. Hujus autem Unionis, quæ constans semper fuit, multorum quippe Episcoporum, & Monachorum Ordinis Sancti Basilii, ac præsertim Lithuanorum, quorum quamplurimi a Mofchis in odium susceptæ, propagatæque unionis, nostris quoque temporibus, gravissimis contumelijs affecti, atque etiam interfecsi fuerunt, sanguine firmata; memorie Thomæ a Jesu in libro quem edidit, de Conversione omnium Gentium verbo Rutheni Antonius Possivinus in Appar. Sacr. verbo eodem, & Baronius in Append. ubi de Ruthenis agit.

mano Pontifice, qui illius Claves habet, reduncantur, & ad pristinam unitatem magno Ecclesie Catholice gaudio revocantur. Et ne veterem antiquitatis memoriam repetamus, novissime his diebus nostris illustre reconciliationis, & reversionis ad Catholicam Ecclesiam exemplum extitit Ruthenorum Episcoporum: qua in re abundantes divitias bonitatis Dei erga humilitatem nostram agnoscimus, qui cum ita disposuerit, ut Pontificatus Noster in tam multas Christianae Reipublicae calamitates, & tantam temporum acerbitatem incidere, sepe etiam secundum multitudinem dolorum in corde nostro consolationibus suis latificat animam nostram. Antea siquidem Rutheni Episcopi, atque ea omnis copiosa, & clara Natio cum Romana Ecclesia omnium Ecclesiarum Matre, & Magistra non communicabat, sed proprii sermonis, atque idiomatis usu, retento Graeco ritu, vivebat, & luctuosum Graecorum schisma sequebatur: ex quo sane schismate, quod intimo cum dolore commemoramus, innumerabiles arumnae, & miseriae ad nobilissimam Graecorum gentem tanquam a fonte quodam promanarunt.

Episcopi Rutheni qui,

§.1. Nuper vero Venerabilis frater Michael Archiepiscopus, & Metropolitae Kioviensis, Haliciensisque, ac totius Russiae, & cum eo plerique ejus Comprovinciales Episcopi, videlicet Venerabilis frater Hypatius Protothronius Episcopus Wlodimiriensis, & Brestensis, Cyrillus Exarcha Episcopus Luceoriensis, & Ostrosiensis, Gregorius nominatus Archiepiscopus electus in Episcopum Polocensem, & Vitebsensem, Leontius Episcopus Pinscensis, & Juroviensis, qui paulo post ex hac vita decessit, & Dionysius Episcopus Chelmenis, & Belensis, & deinde Jonas Archimandrita Kobrinensis electus in Episcopum Pinscensem, & Juroviensem in locum demortui Leontii praedicti, hi omnes divina Spiritus Sancti luce eorum corda collustrante, coeperunt ipsi secum cogitare, & inter se multa consultatione, & prudenti adhibita conferre, & serio tractare, se, & greges quos pascere, non esse membra corporis Christi, quod est Ecclesia, qui visibili ipsius Ecclesiae capiti Summo Romano Pontifici non cohaerent, & propterea spiritualis vitae influxus se non posse capere, neque crescere in charitate, cum ab eo essent disjuncti, ex quo secundum Deum pendet totum corpus compactum, & connexum per omnem juncturam subordinationis in mensuram operationis uniuscujusque membri: quin etiam se omnibus animae periculis, & insidiis Principis tenebrarum tanquam Leonis rugientis propositos esse, qui intra ovile Christi, intra Arcam salutis, & intra Domum illam non essent, quae est aedificata supra petram, quam flumina, & venti irruentes nequeunt prosternere, in qua sola domo Agnus ille ad vitam fructum comeditur, qui tollit peccata mundi. Quamobrem pro consilio, & salutari deliberatione inter se statuerunt, ac firmiter decreverunt redire ad suam, &

omnium fidelium Matrem Romanam Ecclesiam, reverti ad Romanum Pontificem Christi in terris Vicarium, & totius populi Christiani communem Patrem, & Pastorem, longo quidem temporis intervallo post annos fere centum quinquaginta, & amplius, postea quam primum a pie mem. Eugenio Papa IV. in Generali Concilio Florentino Graeci recepti, & reconciliati Ecclesiae fuerant. Hanc autem deliberationem, & decretum scripto tradiderunt, & mandarunt, cui Michael Archiepiscopus, & omnes supra dicti Episcopi subscripserunt, datumque est die secunda mensis Decembris anno 1594. in quo seipso ad Romanam Ecclesiae communionem, & unitatem procurandam communi veluti vinculo obstrinxerunt.

Statuerunt redire ad Ecclesiam Romanam anno 1594.

§.2. Quod igitur idem Michael Archiepiscopus, & Coepiscopi ejus supra dicti salutariter statuerant, sedulo exequentes, duos ex eorum numero delegerunt primarios Episcopos Venerabiles fratres Hypatium Protothronium Episcopum Wlodimiriensis, & Brestensem, & Cyrillum Exarcham Episcopum Luceoriensem, & Ostrosiensem praestantes viros, & zelo Dei praeditos, qui cum Romam advenissent, secum decretum illud detulerunt, de quo supra diximus. Michaelis Archiepiscopi, & Metropolitae, & sua, & aliorum Episcoporum, qui superius enumerati sunt, manu subscriptum. Et literas praeterea ad Nos scriptas attulerunt, datas ex Regno Poloniae, & Magno Ducatu Lithuaniae die 12. Junii anno Domini 1595. juxta Calendarium vetus, quibus infra scripti Episcopi subscripserant, Michael Archiepiscopus Metropolitae Kioviensis, & Haliciensis, ac totius Russiae, Hypatius Protothronius Episcopus Wlodimiriensis, & Brestensis, Cyrillus Exarcha Episcopus Luceoriensis, & Ostrosiensis, Gregorius nominatus Archiepiscopus electus in Episcopum Polocensem, & Vitebsensem, Leontius Episcopus Pinscensis, & Juroviensis postea defunctus, Michael Episcopus Premisliensis, & Samborensis, Gedeon Episcopus Leopoliensis, Dionysius Episcopus Chelmenis, & novissime Jonas Archimandrita Kobrinensis, electus postmodum in Episcopum Pinscensem, & Juroviensem loco praedicti Leontii Episcopi, ut praefatur defuncti.

Duo Episcopi electi Procuratores pro hac reconciliatione.

Supplicavit pro receptione recentis ritus Graecis.

§.3. Cum igitur duo supra dicti Episcopi, & Oratores Hypatius, & Cyrillus benigne a Nobis in conspectum, & colloquium nostrum essent admissi, easque literas ab ipsis quoque subscriptas Nobis reddidissent, Nostram atque Apostolicae Sedis gratiam humiliter petierunt, seque intra gremium Catholice Romanae Ecclesiae recipi, & tanquam membra iterum capiti uniri supplicarunt, salvis eorum ritibus, & caeremoniis in Divinis Officiis, & Sacramentorum administratione, & alias juxta unionem celebratam in Concilio Florentino inter Occidentalem, & Orientalem Graecorum Ecclesiam; vicissim obtulerunt se paratos omnes haereses, & schismata damna-

re,

re, omnesque errores detestari, quos damnat, & detestatur Sancta Catholica Romana Ecclesia, & eos praesertim, quorum causa haecenus ab eadem Romana Ecclesia separati, & disjuncti fuerunt. Tum etiam Fidei Catholicae professionem rite facere, ac Nobis denique uti vero Christi Vicario, & Sanctae Apostolicae Sedi obedientiam, & subjectionem debitam praestare, & perpetuo spondere. Attulerunt iidem Episcopi praeterea ad Nos literas charissimi in Christo Filii Nostri Sigismundi Poloniae, & Sveciae Regis, qui ut est egregie pius, & Catholicae Religionis propagandae cupidus, salutare hoc negotium de Ruthenis ad reconciliationem, & unitatem Catholicae Ecclesiae recipiendis magnopere Nobis commendavit, quod & alii fratres Nostri Catholici Episcopi Poloni fecere, hoc est dilectus filius Noster Georgius Cardinalis Razivilius Episcopus Cracoviensis, Joannes Demetrius Archiepiscopus Leopoliensis, & Bernardus Episcopus Luceoriensis.

Clemens rebus in Congr. S. Officii examinatis Confistorium indicit.

§.4. Nos igitur, qui per Dei gratiam nihil magis optamus, aut quaerimus, quam animas Christo lucrari, eorum petitionibus, & oblationibus intellectis, & consideratis, eas etiam a Venerabilibus fratribus Nostri S. R. E. Cardinalibus Congregationi Sanctae Romanae, & Universalis Inquisitionis praefectis diligenter considerari iussimus; cumque omnia accurate excussa, & examinata essent, & duo Episcopi supra dicti Hypatius, & Cyrillus tam suo proprio, quam Michaelis Archiepiscopi, seu Metropolitani, & Coepiscoporum suorum nomine, quae ad haerese, errorum, & schismatis condemnationem, & detestationem pertinebant, rite praestitissent: item prompti essent publice fidem Catholicam ex formula praescripta profiteri, ac Nobis, & Sedi Apostolicae veram obedientiam exhibere, ob eas causas statuimus ad Dei gloriam Ruthenos Episcopos, & Nationem ad corporis Ecclesiae, & Romanae Ecclesiae communionem, & unitatem admittendos, & recipiendos esse. Quod ut more magis solemniori, & majori cum latitudine spirituali fieret, certo constituto die, hoc est hodierno, qui est tertius, & vigesimus mensis Decembris anni praesentis 1595. sacro Sabbathi quatuor temporum, & vigiliae Natalis Domini Nostri Jesu Christi geminato jejunio, Venerabiles fratres nostros S. R. E. Cardinales, eorumque amplissimum Collegium in Nostrum Apostolicum Palatium, & in Aulam, quae dicitur Constantini, hujus rei causa congregaverimus, quibus nobiscum de more confidentibus, multisque Praesulibus, Praelatis, & Aulicis honoratis viris, & familiaribus nostris praesentibus, & absentibus, duos supra dictos Episcopos Ruthenos Oratores introduci mandavimus, qui ad pedes humilitatis nostrae provoluti, se ad corporis Ecclesiae Catholicae, & Romanae Ecclesiae unitatem, & obedientiam recipi, & admitti iterum suppliciter petierunt. Tum jussu nostro lecta est deliberatio, & decretum supra dictum Michaelis Archiepiscopi

In quo Lectis Episcoporum Ruthenorum Literis;

Metropolitae, & Episcoporum Ruthenorum, qui ei subscripserunt, quique supra singillatim nominati sunt, de petenda, & quibusvis impedimentis remotis firmiter efficienda cum Romana Ecclesia ejusmodi reconciliatione, & membrorum ad caput suum nova unione. Lectum est autem primo loco Ruthenico sermone, ut conscriptum est, deinde lecta est versio latina ad verbum. Tum lecta sunt etiam literae de eadem re ad Nos a praedictis Michaeli Archiepiscopo Metropolitano, & Episcopis Ruthenis scriptae, de quibus supra diximus, & eodem plane modo, primum quidem Ruthenico sermone, deinde ex latina versione ad verbum sunt lectae, mox ab uno ex Secretariis nostris domesticis clara voce ipsis Episcopis, & Oratoribus latine significari iussimus, quantum animus noster laetitia caperet, & exultaret spiritus noster in Deo salutari nostro propter Ruthenorum hanc saluberrimam deliberationem, quantum ipsi deberent Deo bonorum omnium auctori, qui Spiritus Sancti afflatu hanc eis mentem dedisset, ut veteres errores agnoscerent, & detestarentur, & ad petram Fidei, ad Romanam Ecclesiam Caput, Matrem, & Magistram omnium Ecclesiarum redirent.

Uterque Episcopus Fidei Professionem emittit nomine totius Nationis.

§.5. Tum illi statim Hypatius, & Cyrillus tam suo proprio nomine, quam uti Oratores, & Procuratores Michaelis Archiepiscopi, & Coepiscoporum suorum supra dictorum fidem Catholicam juxta formam professionis fidei orthodoxae a Graecis faciendae ab hac Sancta Sede praescriptam integre, & de verbo ad verbum professi sunt, Nobis, & Apostolicae Sedi debitam, & perpetuam obedientiam, & subjectionem praestiterunt, quam Nos una cum Venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus recepimus, atque haec omnia Archiepiscopum, & Episcopos Ruthenos eorum collegas, ac Clerum, & Populum rata, & grata habituros, & eandem fidei professionem facturos, atque obedientiam praestituros, omnia denique per ipsos eorum Oratores, & Procuratores, atque & promissa confirmaturos, & observaturos bona fide, & corde sincero coram Deo, qui iudicaturus est vivos, & mortuos jurejurando promiserunt. Primus autem Hypatius Episcopus fidei orthodoxae professionem fecit latina lingua, quod ipse latine nosset, juxta formam praedictam: legit autem eam clara voce de scripto integre in cum, qui sequitur modum.

Professio fidei Episcoporum Vitebsensis.

§.6. Sanctissime, ac Beatissime Pater. Ego humilis Hypatius Pociy Dei gratia Protothronius Wlodimiriensis, & Brestensis Episcopus in Russia Nationis Russorum, seu Ruthenorum, unus ex Procuratoribus Reverendorum in Christo Patrum Dominorum Praelatorum ejusdem nationis, Venerabilis Michaelis Rahola Archiepiscopi Metropolitae Kioviensis, & Haliciensis, ac totius Russiae, & Georgii Archiepiscopi denominati electi in Episcopum Polocensem, & Vitebsensem, & Jonae Hohol electi in Episcopum Pinscensem, & Juroviensem,

M

sem,